

*Załącznik
do uchwały Rady Gminy Cegłów
Nr XXVI/ 133 /09 z dnia 19 marca 2009r*

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA GMINY CEGŁÓW NA LATA 2009-2032

Cegłów, styczeń 2009 r.

SPIS TREŚCI:

1. Cele i zadania programu	2
2. Stan prawny	5
3. Informacje ogólne o azbestie i wpływie na zdrowie ludzi	9
4. Postępowanie z wyrobami zawierającymi azbest	12
5. Usuwanie odpadów zawierających azbest	16
6. Ogólna charakterystyka gminy Cegłów	17
7. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Cegłów	18
8. Harmonogram zadań do realizacji w ramach programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Cegłów	20
9. Procedura udzielania dotacji z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na usuwanie i unieszkodliwianie azbestu i wyrobów zawierających azbest	21
10. Źródła finansowania wyrobów zawierających azbest	22
11. Podsumowanie i wnioski	24
12. Załączniki	25

1. Cele i zadania programu

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Cegłów na lata 2009-2032 stanowi realizację przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn.zm.), ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.), ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20 z późn. zm.) oraz Krajowego Programu Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest Stosowanych na Terytorium Polski przyjętego przez Radę Ministrów w dn. 14 maja 2002 r., który wprowadza obowiązek opracowania programu na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Przy tworzeniu Programu uwzględniono zapisy „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zapisami zawartymi w krajowym Programie do zadań Wójta Gminy należy:

- a) uwzględnienie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami;
- b) współpraca z lokalnymi mediami w celu rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem;
- c) przygotowywanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu;
- d) przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest”.

Interdyscyplinarność „Programu...” powoduje konieczność koordynacji wszystkich jednostek i instytucji przedmiotowo odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań lub pośrednio biorących udział w ich realizacji. Dlatego też zadania będą realizowane na trzech poziomach:

- Centralnym – Rada Ministrów, minister właściwy do spraw gospodarki i w strukturze ministerstwa Główny Koordynator „Programu...”
- Wojewódzkim – wojewoda, samorząd województwa
- Lokalnym – samorząd powiatowy, samorząd gminny.

Osobą odpowiedzialną za współdziałanie poszczególnych jednostek i instytucji oraz podejmowanie inicjatyw w sprawie wdrażania „Programu...” jest Główny Koordynator. Należy zaznaczyć, że „Program...” powinien być realizowany przez istniejące struktury samorządu

terytorialnego i nie powodować tworzenia nowych stanowisk w administracji. Nieodzownym elementem wspierającym założenia „Programu...” będzie także współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytutami naukowymi oraz mediami.

Według „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” do zadań szczebla lokalnego należy:

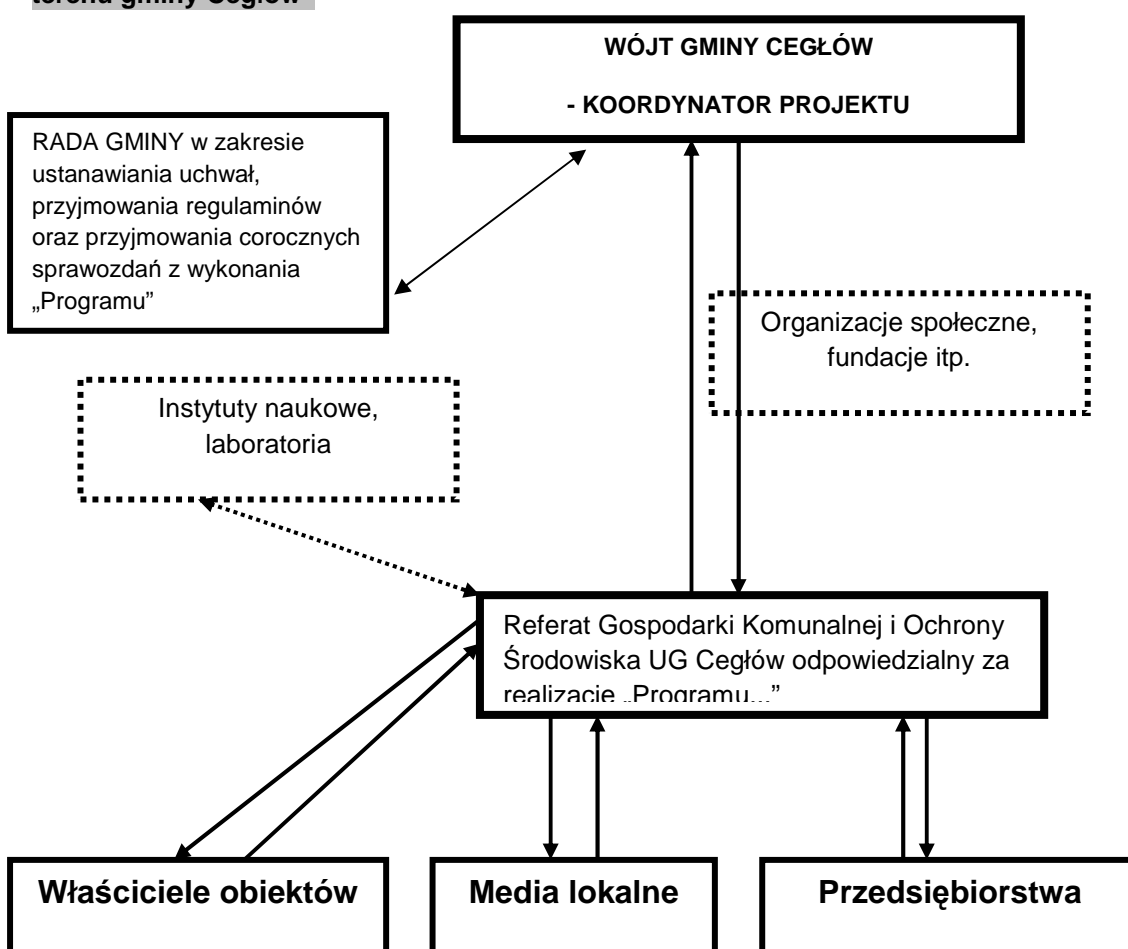
- Uwzględnienie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami,
- Współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem,

Do zadań rady gminy należy:

- Przyjmowanie rocznych podsumowań rzeczowo - finansowych z realizacji zadań „Programu....” (Wynika to z Krajowego „Programu usuwania azbestu”)

Rysunek nr 1

Projekt zarządzania „Programem usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Cegłów”

Podsumowanie roczne winno być wykonane przy uwzględnieniu podanych poniżej wskaźników monitorowania.

Narzędziem służącym do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest jest wojewódzka baza wyrobów i odpadów zawierających azbest. www.bazaazbestowa.pl. Do bazy trafiają dane dotyczące inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest:

- będących w posiadaniu osób fizycznych, które gromadzi gmina,
- dane przekazane wojewodzie od osób prawnych.

Zredagowane dane z baz wojewódzkich stanowią jeden z podstawowych elementów monitoringu realizacji zadań objętych „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”.

Zbiór informacji o wyrobach zawierających azbest dostępny jest dla osób uprawnionych, posiadających login i hasło. Ogólnodostępne są zbiory zawierające informacje o:

- firmach:
 - uprawnionych do wykonywania prac w kontakcie z azbestem,
 - posiadających zezwolenie na transport odpadów zawierających azbest,
- jednostkach wykonujących usługi w zakresie identyfikacji azbestu i oznaczania zawartości azbestu w wyrobach i w środowisku,
- lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest,
- obowiązujących aktach prawnych,
- sposobie przedkładania informacji o posiadanych wyrobach zawierających azbest przez ich właścicieli.

Celem programu jest:

- uaktualnienie informacji o miejscach i obiektach zawierających azbest
- edukacja mieszkańców gminy w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka
- propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu
- zapoznanie i pomoc mieszkańcom gminy w pozyskiwaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest.
- spowodowanie oczyszczenia obszaru gminy z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań.

2. Stan prawny

Podstawowym aktem prawnym wydawanym w związku z negatywnym wpływem azbestu na ludzi jest ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20 z późn. zm.). Zgodnie z art. 1 ust. 1 w/w ustawy ustawodawca zakazał wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarówno azbestu jak i wyrobów zawierających azbest, produkcji wyrobów azbestowych oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. Z chwilą zakazu produkcji i obrotu azbestu materiałów azbestowych podstawowym problemem stało się jego usunięcie ze środowiska.

Zarówno przedmiotowa ustawa jak i jej przepisy wykonawcze dotyczą również ochrony zdrowia pracowników zatrudnionych przy pracach związanych z azbestem. Pracownikom tym przysługuje szereg świadczeń finansowych jak i specjalna opieka zdrowotna.

Pozostałymi ustawami regulującymi postępowanie z materiałami zawierającymi azbest są:

- ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) – zgodnie z art. 1 ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju;
- ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.) – ustawa ta określa przede wszystkim zasady postępowania z odpadami, w sposób zapewniający jak najlepszą ochronę zdrowia i życia ludzkiego oraz ochronę środowiska. Ustawa określa m.in. obowiązki wytwórców i posiadaczy odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, jakimi są wyroby azbestowe;
- ✓ ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84 z późn. zm.) – zgodnie z art. 1 ustawa ta określa warunki, zakazy lub ograniczenie produkcji, wprowadzania do obrotu lub stosowania substancji i preparatów chemicznych, w celu ochrony przed szkodliwym wpływem tych substancji i preparatów na zdrowie człowieka lub środowisko;
- ✓ ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym materiałów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671 z późn. zm.) – ustawa określa zasady przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących

czynności związane z tym przewozem oraz wskazuje organu właściwe do sprawowania nadzoru i kontroli w tych sprawach.

Kolejną grupę przepisów w zakresie postępowania z azbestem i wyrobami zawierającymi azbest stanowią rozporządzenia. Do najistotniejszych należą:

- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) - dokument ten określa rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w następujących grupach i podgrupach z przypisanym kodem klasyfikacyjnym:
 - 06 07 01 – odpady azbestowe z elektrolizy
 - 06 13 04 – odpady z przetwarzania azbestu
 - 10 11 81 – odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła)
 - 10 13 09 – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych
 - 15 01 11- opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
 - 16 01 11 – okładziny hamulcowe zawierające azbest
 - 16 02 12 – zużyte urządzenia zawierające azbest
 - 17 06 01 - materiały izolacyjne zawierające azbest
 - 17 06 05 – materiały konstrukcyjne zawierające azbest

- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz. 1055) – wśród instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie środowiska wymieniane są instalacje do przetwarzania azbestu lub do wytwarzania lub przetwarzania produktów zawierających azbest w przemyśle mineralnym.

- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz. 1439) – rozporządzenie reguluje zagadnienia dotyczące terminu i formy składania informacji o

rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu.

- ✓ rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 11595) - zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia w sposób nieselektywny mogą być składowane odpady:
 - 17 06 01 – materiały izolacyjne zawierające azbest
 - 17 06 05 – materiały konstrukcyjne zawierające azbest

- ✓ rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz 1833 z późn. zm.) – rozporządzenie określa m.in. najwyższe dopuszczalne stężenie w środowisku pracy pyłów zawierających azbest.

- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu i sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów, z wyjątkiem składowisk niebezpiecznych, na których składowane są odpady oznaczone kodami:
 - 17 06 01 – materiały izolacyjne zawierające azbest
 - 17 06 05 – materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowiska odpadów (Dz. U. Nr 6, poz. 549) – rozporządzenie nie dotyczy.

- ✓ rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876) – rozporządzenie określa m.in. wymagania w zakresie wykorzystania i przemieszczania azbestu lub wyrobów zawierających azbest oraz oznaczenia miejsc ich występowania, wymagania w zakresie wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest, wymagania techniczne, jakie należy spełnić przy wykorzystywaniu i przemieszczaniu

wyrobów zawierających azbest oraz przy wykorzystywaniu i oczyszczaniu instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest. Ponadto określa sposób inwentaryzowania azbestu lub wyrobów zawierających azbest, w miejscach ich wykorzystywania.

- ✓ rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649) – rozporządzenie określa obowiązki wykonawcy prac polegających na bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania oraz usuwania wyrobów zawierających azbest, warunki przygotowania do transportu wyrobów zawierających azbest do miejsca ich składowania oraz wymagania jakim powinno odpowiadać oznakowanie wyrobów i odpadów zawierających azbest.

- ✓ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, 2573 z późn. zm.) - zgodnie z § 2 pkt 25 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagają następujące rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:
 - wydobywanie azbestu lub instalacji do wytwarzania lub przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest:
 - a) produktów azbestowo-cementowych w ilości nie niższej niż 200 ton gotowego produktu rocznie
 - b) materiałów ciernych w ilości nie niższej niż 50 ton gotowego produktu rocznie,
 - c) innych produktów zawierających azbest w ilości nie niższej niż 200 ton rocznie.

- ✓ rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r. Nr 216, poz. 1824).

- ✓ obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 20 września 2007 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2008 (M.P. Nr 68, poz. 754). Obwieszczenie określa jednostkowe stawki opłaty za gazy lub pyły wprowadzane do powietrza (w tym azbest) oraz umieszczenie odpadów na składowisku (w tym odpadów o kodach

06 07 01 – odpady azbestowe z elektrolizy,
06 13 04 – odpady z przetwarzania azbestu,
10 11 81 – odpady zawierające azbest
10 13 09 – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych
15 01 11 – opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego, włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
16 01 11 – okładziny hamulcowe zawierające azbest
16 02 12 – zużyte urządzenia zawierające azbest
17 06 01 materiały izolacyjne zawierające azbest
17 06 05 – materiały konstrukcyjne zawierające azbest).

3. Informacje ogólne o azbecie i wpływie na zdrowie ludzi

Azbest jest nazwą handlową 6 różnych minerałów z grupy serpentynów i amfiboli występujących w postaci włóknistych skupień. Pod względem chemicznym są uwodnionymi krzemianami magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien, zawieszonych w powietrzu. Dopóki włókna nie są uwalniane do powietrza i nie występuje ich wdychanie, wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia. Na typ patologii wpływa rodzaj azbestu, wymiary tworzących go włókien i ich stężenie oraz czas trwania narażenia.

Azbest jest materiałem praktycznie niezniszczalnym, nie ulega on bowiem ani degradacji biologicznej, ani termicznej, w związku z czym po wprowadzeniu do środowiska może on pozostawać tam przez dziesiątki, a nawet przez setki lat. W handlu powszechnie stosowano trzy rodzaje minerałów:

- krokidolit, „azbest niebieski” ma najkorzystniejsze właściwości mechaniczne, przez co był najchętniej wykorzystywany w przemyśle. Należy do grupy amfiboli, jest najbardziej szkodliwy, rakotwórczy i mutagenny - najwcześniej wycofany z użytkowania w latach 80 - tych,
- amosyt, „azbest brązowy”, należący do grupy amfiboli, o szkodliwości pośredniej między krokidolitem i chryzotylem. Ma włókna sztywniejsze i mniej giętkie w porównaniu z chryzotylem. Nie spotykany w wyrobach produkcji polskiej, stosowany w wyrobach europy zachodniej, często w formie tynków i natrysków ogniochronnych,

- chryzotyl „azbest biały” - przedstawiciel grupy serpentynu, - najczęściej z azbestów stosowany w produkcji wyrobów azbestowo - cementowych oraz popularnych wyrobów tkanych i przędz termoizolacyjnych.

Dla uniknięcia groźby chorób, organizm nie powinien być ekspozowany na powietrze „znacznie” zanieczyszczone pyłami azbestowymi. Ekspozycja nieznaczna, przypadkowa wydaje się nieunikniona, tak z uwagi na rozpowszechnienie wyrobów azbestowych, do niedawna w powszechnym będących użyciu, jak z powodu konsekwencji tego rozpowszechnienia - stałej obecności zmiennych, na ogół niewielkich poziomów pyłów azbestu, występujących w powietrzu atmosferycznym w sposób naturalny. Zanieczyszczenia te w obszarach zindustrializowanych występują na nieco wyższych poziomach.

Można wyróżnić trzy rodzaje narażenia na pyły azbestowe, a mianowicie ekspozycję:

- zawodową – związaną z pracą w kopalni oraz w zakładach produkujących i stosujących wyroby azbestowe. Również praca w warsztatach samochodowych i praca przy usuwaniu wyrobów i materiałów zawierających azbest
- parazawodową – dotyczy mieszkańców terenów sąsiadujących z kopalniami i zakładami przetwarzającymi azbest oraz rodzin pracowników tych zakładów
- środowiskową – związana z występowaniem azbestu w powietrzu atmosferycznym, wodzie pitnej i artykułach spożywczych.

Pomimo tego, że azbest był wykorzystywany od czasów starożytnych, to jego szkodliwy wpływ na organizm człowieka rozpoznano dopiero na początku XX wieku. Biologiczna agresywność pyłu azbestowego jest zależna od stopnia penetracji i liczby włókien, które uległy retencji w płucach, jak również od fizycznych i aerodynamicznych cech włókien. Szczególne znaczenie ma w tym przypadku średnica włókien. Włókna cienkie, o średnicy poniżej 3 μm , przenoszone są łatwiej i docierają do końcowych odcinków dróg oddechowych, podczas gdy włókna grube, o średnicy powyżej 5 μm , zatrzymują się w górnych odcinkach dróg oddechowych. Skręcone włókna chryzotylu o dużej średnicy, mają tendencję do zatrzymywania się wyżej, w porównaniu z igłowymi włóknami azbestów amfibolowych, z łatwością przenikających do obwodowych części płuc. Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, to znaczy takie, które mogą występować w trwałej postaci w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do pęcherzyków płucnych. Są one dłuższe od 5 μm , mają grubość mniejszą od 3 μm , a stosunek długości włókna do jego grubości nie jest mniejszy niż 3 :1. Ze względu na to, że włókna azbestu chryzotylowego są łatwiej zatrzymywane w górnych partiach układu oddechowego, w porównaniu z włóknami azbestów amfibolowych oraz ze względu na fakt, że są także skuteczniej usuwane z płuc, narażenie na kontakt z azbestem amfibolowym niesie ze sobą ryzyko zdrowotne.

Krótkookresowe narażenie na działanie azbestu może prowadzić do zaburzeń oddechowych, bólów w klatce piersiowej oraz podrażnienia skóry i błon śluzowych. Z kolei chroniczna ekspozycja na włókna azbestowe może być przyczyną takich chorób układu oddechowego jak:

- pylica azbestowa (azbestoza) – rodzaj pylicy płuc spowodowanej wdychaniem włókien azbestowych. Przejawia się suchym, męczącym kaszlem, dusznością wysiłkową, bólami w klatce piersiowej oraz objawami nieżytu oskrzeli i rozedmy płuc. Włókna azbestowe wnikają aż do najgłębszych części płuc. Powstają ciała żelaziste, które powodują uszkodzenia i zwłóknienia tkanki płucnej.
- W latach 1976-96 rozpoznano w Polsce 1314 przypadków azbestozy płuc. Powodowana jest przez stosunkowo duże stężenia włókien, a jej okres rozwoju może trwać nawet 30 - 40 lat.
- zmiany opłucnowe – występują już przy niewielkim narażeniu na włókna azbestowe. Powodują one ograniczenie funkcjonowania płuc, a także zwiększają ryzyko zachorowania na raka oskrzeli i międzybłoniaka opłucnej.
- rak płuc – najczęściej powodowanym przez azbest nowotworem dróg oddechowych jest rak oskrzeli. Jest to seria nienaprawionych defektów genetycznych w komórkach prowadzących do rozwoju guza. Ekspozycja na azbest powoduje powstawanie międzybłoniaków opłucnej i otrzewnej. Jest to postępująca choroba prowadząca do śmierci. Okres rozwoju może wynosić nawet 25 – 40 lat, a śmierć następuje po dwóch latach od wystąpienia objawów. Nowotwór ten rozwija się u osób zawodowo narażonych na kontakt z azbestem oraz u osób mieszkających w okolicach kopalni i zakładów przetwórstwa azbestu. Za powstanie tego typu schorzeń odpowiedzialne są wszystkie rodzaje azbestu, ale największą szkodliwość przypisuje się azbestom amfibolowym. Ilość wykrywanych tego typu nowotworów zwiększa się o około 10% rocznie. W Polsce co roku umiera na międzybłoniaka około 120 osób, natomiast we Francji 400 – 600 osób.

Minister Pracy i Polityki Społecznej Rozporządzeniem z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy ustalił wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń chemicznych i pyłowych czynników szkodliwych dla zdrowia. Wśród pyłów znalazły się również pyły zawierające azbest. Jednakże należy pamiętać, że pojęcie stężeń dopuszczalnych w przypadku azbestu jest umowne i stanowi kompromis pomiędzy wymaganiami medycyny a możliwościami technicznymi, a działania Unii Europejskiej dążą do zminimalizowania wpływu azbestu na zdrowie ludzkie. Szkodliwe działanie azbestu może zostać zwielokrotnione w momencie jednoczesnego narażenia organizmu na inne substancje rakotwórcze (np. węglowodory aromatyczne, metale ciężkie czy dym tytoniowy).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. - w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2001, Nr 112, poz. 1206) odpady zawierających azbest klasyfikowane są jako odpady niebezpieczne z przypisanymi następującymi kodami klasyfikacyjnymi:

- 06 07 01* - Odpady azbestowe z elektrolizy,
- 06 13 04* - Odpady z przetwarzania azbestu,
- 10 11 81* - Odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 10 13 09* - Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo azbestowych,
- 15 01 11* - Opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - Okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* - Zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 17 06 01* - Materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 17 06 05* - Materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

4. Postępowanie z wyrobami zawierającymi azbest

Z uwagi na zagrożenie jakie stanowi azbest odpady zawierające tę substancję nie mogą być poddane odzyskowi ani być przetwarzane. Jedyną formą zabezpieczenia wyrobów azbestowych po ich usunięciu jest właściwe składowanie w wyznaczonych i specjalnie przygotowanych miejsc. Zagadnienie to zostało uregulowane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549).

Na składowisku odpadów azbestowych deponowane są odpady pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej oznaczone kodami:

17 06 01 – materiały izolacyjne zawierające azbest

17 06 05 – materiały konstrukcyjne zawierające azbest

Zasady składowania odpadów zawierających azbest ustala decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska odpadów azbestowych.

Do 2005 r. jedyną dopuszczalną formą unieszkodliwiania odpadów było składanie ich w wyznaczonych miejscach i przykrycie gruntem mineralnym w celu całkowitego zabezpieczenia przed kontaktem z powietrzem atmosferycznym.

Azbest po złożeniu go i przykryciu ziemią jest nieszkodliwy dla środowiska i ludzi, jednakże pod warunkiem, iż zabezpieczone składowisko nie zostanie naruszone przez jakiegokolwiek prace. Natomiast w 2006 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów (Dz. U. Nr 110, poz. 935). Dopuszcza ono składowanie odpadów niebezpiecznych, w tym azbestu pod ziemią. Na terenie całego Powiatu Mińskiego brak jest składowisk azbestowych.

Tab. Nr 1

Wykaz składowisk azbestowych zlokalizowanych na terenie Polski

Lp.	Nazwa składowiska i adres	Uwagi
województwo dolnośląskie		
1.	Składowisko Odpadów Stałych „Polowice”, KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Huty Miedzi „Legnica” Legnica, ul. Złotoryjska 194	na potrzeby własne zakładu
2.	Składowisko Odpadów Przemysłowych, Wałbrzych, ul. Górnicza 1, zarządzane przez „Mo-BRUK”, ul. Korzenna 214, pow. Nowosądecki	-
3.	Składowisko Odpadów Przemysłowych w Biechowie, KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Huty Miedzi „Głogów” Żukowice, ul. Żukowicka 1	na potrzeby własne zakładu
4.	Składowisko Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej w Oławie, ul. Polna 1, Dolnośląska Korporacja Ekologiczna Sp. z o.o., Oława, ul. 3 Maja 26	azbest składowany jest po przekształceniu w procesie zestalania pod kodem: 19 03 06
województwo kujawsko – pomorskie		
5.	Składowisko Odpadów przy ul. Lisiej, Zakłady Chemiczne „ZACHEM”, Bydgoszcz ul. Wojska Polskiego 65	na potrzeby własne zakładu
6.	Zakładowe Składowisko Odpadów Przemysłowych „Anwil”	na potrzeby własne zakładu

	S.A., Włocławek, ul. Toruńska 2	
województwo lubelskie		
7.	Składowisko Odpadów w Kraśniku Przedsiębiorstwo Usług „WOD-BUD” Sp. z o.o., Kraśnik, ul. Piłsudskiego 14	odpady o kodzie: 17 06 01 i 17 06 05
województwo lubuskie		
8.	Składowisko Odpadów w Chruściku, ul. Małyszewska 180, Gorzów Wlkp., zarządzane przez Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Gorzów Wlkp., ul. Teatralna 49	–
województwo łódzkie		
9.	Składowisko Odpadów Przemysłowych w Zgierzu, ul. Miroszewska 54, zarządzane przez „EKO – BORUTA” Sp. z o.o., Zgierz, ul. A. Struga 10	–
10.	Mokre Składowisko Popiołu i Żużla „Bagno – Lubień” Elektrownia „Bełchatów” S.A., Kleszczów	na potrzeby własne zakładu
województwo małopolskie		
11.	Składowisko Odpadów Niebezpiecznych w Oświęcimiu, ul. Nadwiślańska 46	–
12.	Składowisko Odpadów „za rz. Białą” w Tarnowie, Zakłady Azotowe w Tarnowie – Mościcach S.A., ul. Kwiatkowskiego 8	–
13.	Składowisko Komunalne w Ujkowie Starym, pow. olkuski, Zakład Gospodarki Komunalnej „BOLESŁAW” Sp. z o.o. , Bolesław, ul. Osadowa	–
województwo mazowieckie		
14.	Składowisko Odpadów Komunalnych w Rachocinie, Miasto Sierpc, ul. Traugutta 32	–

województwo podlaskie		
15.	Składowisko Odpadów Komunalnych wsi Czartoria i Korytki Leśne w gminie Miastkowo	–
województwo podkarpackie		
16.	Składowisko Odpadów Komunalnych w Młynach pow. jarosławski, Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Radymno z/s w Skołoszowie 341	–
województwo pomorskie		
17.	Zakład Utylizacyjny Gdańsk Szadółki, ul. Jabłoniowa 55	–
województwo śląskie		
18.	Składowisko Odpadów w Knurowie, ul. Szybowa, zarządzane przez PPHU „KOMART” Sp. z o.o., Knurów, ul. Szpitalna 7	–
19.	Składowisko Odpadów Komunalnych w Świętochłowicach, MPGK Sp. z o.o. Świętochłowice, ul. Łagiewnicka 7641-608	–
20.	Składowisko Odpadów Niebezpiecznych i Obojętnych w Dąbrowie Górniczej, ul. Koksownicza 1, Zakłady Koksownicze „Przyjaźń”	–
województwo warmińsko – mazurskie		
21.	Zakład Utylizacji Odpadów w Elblągu, ul. Mazurska 42	–
województwo wielkopolskie		
22.	Składowisko Odpadów Niebezpiecznych i Innych Niż Niebezpieczne Pasieka, gm. Trzemeszno, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe „IZOPOL” S.A. Trzemeszno, ul. Gnieźnieńska 4	–
23.	Składowisko Odpadów Niebezpiecznych w Koninie, ul. Sulańska 11	–

24.	Składowisko Odpadów w Goraninie pow. Koniński, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „EKOSERWIS” s.c. Wołomin, ul. Partyzantów 38	–
województwo zachodnio – pomorskie		
25.	Składowisko Odpadów w m. Dalsze 36 gm. Myślibórz, zarządzane przez „EKO – MYŚL” Sp. z o.o. w Myśliborzu, ul. 1-go Maja 19	–
26.	Składowisko Odpadów w Sianowie, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Koszalinie, ul. Rieczna 14	–
27.	Składowisko Odpadów Marianowie ul. Jeziorna 15, zarządzane przez Przedsiębiorstwo „EKOMAR” Sp. z o.o.	azbest składowany jest po przekształceniu w procesie zestalania o kodzie: 19 03 06

5. Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Przystępując do usuwania wyrobów azbestowych należy:

1. Przeprowadzić ewidencję jakościową i ilościową oraz ocenę wyrobów przewidzianych do usunięcia (na drukach stanowiących załącznik nr 3 i 4 Programu)
2. Przygotowanie i zatwierdzenie planu prac zawierającego; opis zabezpieczenia obiektu prac przed zanieczyszczeniem otoczenia azbestem, harmonogram prac z podaniem ich lokalizacji wraz z określeniem ilości powstających odpadów na poszczególnych etapach prac, informację o środkach zabezpieczających pracowników, sposób zabezpieczenia odpadów, określenie miejsca magazynowania odpadów;
3. Zgłoszenie usunięcia wyrobów azbestowych Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanemu w Mińsku Mazowieckim (na drukach stanowiących załącznik nr 2). Zgłoszenie powinno zawierać rodzaj i nazwę wyrobu zawierającego azbest, termin rozpoczęcia i zakończenia prac, adres obiektu, kopię aktualnej oceny stanu wyrobów zawierających azbest, określenie liczby pracowników, którzy będą przebywać w kontakcie z azbestem;
4. Określenie miejsca i częstotliwości monitorowania zawartości włókien azbestu w powietrzu podczas wykonywania prac i po ich zakończeniu.

Prace przy usuwaniu azbestu mogą wykonywać wyłącznie podmioty gospodarcze posiadające stosowne zezwolenie w zakresie wytwarzania odpadów azbestowych, tj. na podstawie art. 19 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.). W załączniku nr 8 do Programu.

6. Ogólna charakterystyka gminy Cegłów

Gmina Cegłów położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego w powiecie mińskim. Od północy graniczy z gminą Jakubów, od północnego wschodu z gminą Kałuszyn, od wschodu z gminą Mrozy, od południa z gminą Latowicz, od zachodu z gminami Siennica i Mińsk Mazowiecki.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa E20 Warszawa-Siedlce-Terespol, a tuż za jej północną granicą – droga krajowa nr 2, które SA elementami paneuropejskiego korytarza transportowego (K II Berlin-Warszawa-Moskwa).

Odległości drogowe z miejscowości gminnej wynoszą do Mińska Mazowieckiego ok. 15 km, do Warszawy ok. 50 km, do Siedlec ok. 45 km. Ma to duży wpływ na jakość życia mieszkańców gminy, których znaczna część pracuje w Warszawie i Mińsku Mazowieckim, rzadziej w Siedlcach.

Powierzchnia ewidencyjna gminy Cegłów wynosi 97,5 km². W strukturze tej powierzchni 58,7 % stanowią użytki rolne, 34,8% grunty pod lasami i zadrzewieniami 0,3% grunty pod wodami, 3,1% terenu komunikacyjne, 2,4% tereny osiedlowe i 0,7% inne (w tym nieużytki).

Na terenie gminy Cegłów są trzy rodzaje zabudowy: zabudowa mieszkaniowa, jednorodzinna, zagrodowa oraz letniskowa. Występuje także wkomponowana w nią zabudowa usługowa. W poszczególnych miejscowościach brakuje ukształtowanych centrów wsi.

Na dzień 31.12.2008 r. ludność gminy liczyła 6324 osób. Na 1 km² przypadało 66osób, co oznacza, że teren gminy należy do średnio zaludnionych obszarów wiejskich w województwie mazowieckim. Ludność rozmieszczona jest nierównomiernie. Największa ilość mieszkańców zamieszkuje w Cegłowie – 2187 osób oraz we wsi Mienia- 917 osób.

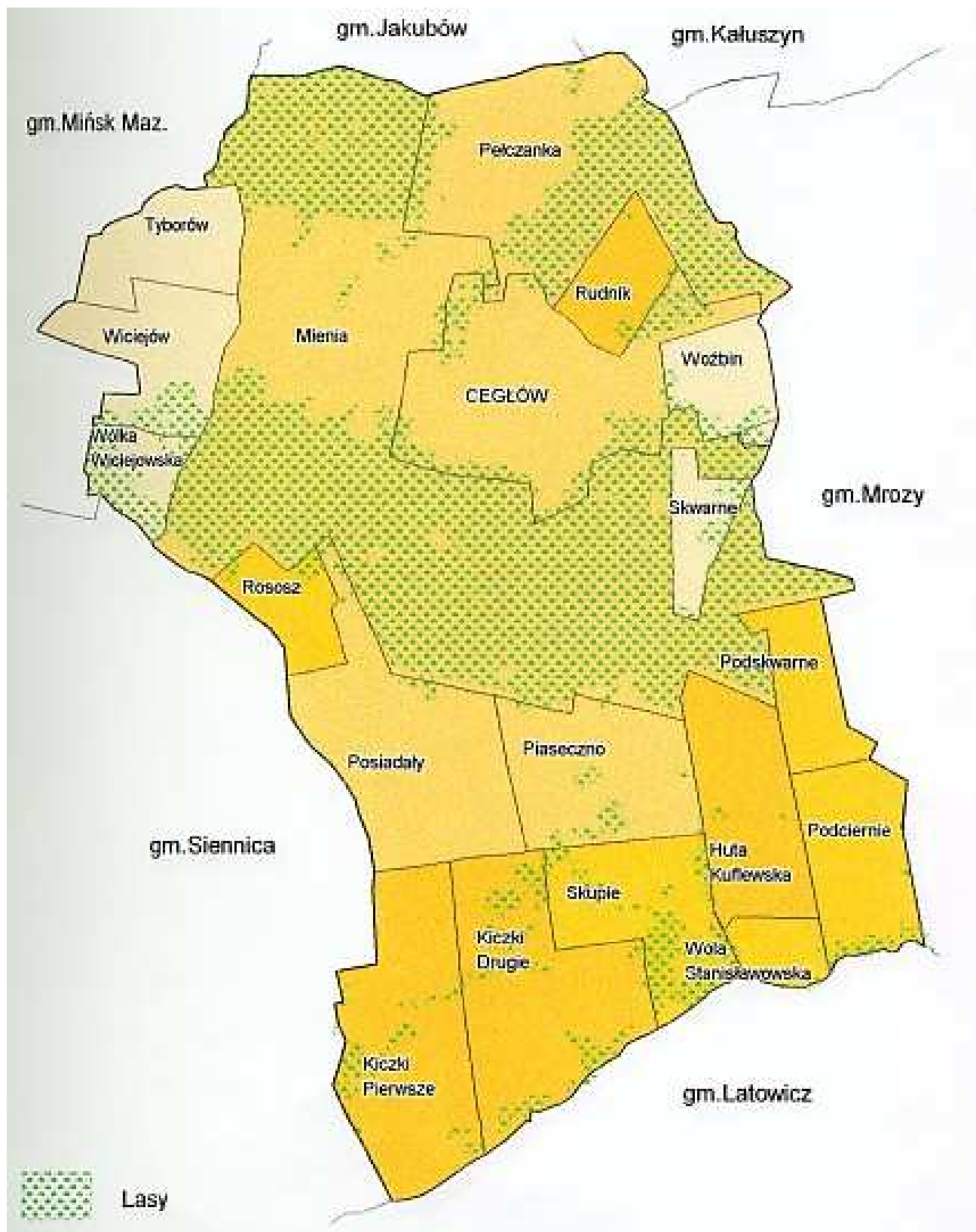
7. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Cegłów

Zał. Nr 2

Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Cegłów

Lp.	Nazwa sołectwa	Ilość w m ²	Uwagi
1.	Cegłów	56 949	<i>Phyty faliste azbestowo-cementowe, pokrycia budynków mieszkalnych, inwentarskich, gospodarczych</i>
2.	Huta Kuflewska	22 945	
3.	Kiczki Drugie	25 847	
4.	Kiczki Pierwsze	20 320	
5.	Mienia	11 242	
6.	Pełczanka	12 412	
7.	Piaseczno	24 957	
8.	Podciernie	22 740	
9.	Podskwarne	14 935	
10.	Posiadały	27 212	
11.	Rososz	8 522	
12.	Rudnik	10 338	
13.	Skupie	16 628	
14.	Skwarne	6608	
15.	Tyborów	3717	
16.	Wiciejów	14 131	
17.	Wola Stanisławowska	4 339	
18.	Woźbin	2 491	
19.	Wólka Wiciejowska	2 144,1	
razem		310 275,60	

Średnia waga 1m² płyt azbestowo-cementowych wynosi 13 kt. W celu ustalenia kosztów usunięcia wyrobów zawierających azbest ustalono średni koszt demontażu , transportu i unieszkodliwiania 1m² wyrobów azbestowych na kwotę 30zł (średni koszt na podstawie informacji z kilku firm).

8. Harmonogram zadań do realizacji w ramach programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ceglów

Tab. Nr 3

Harmonogram zadań do realizacji w ramach programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Cegłów

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania	Potencjalne źródła realizacji zadania	Termin realizacji zadania
1.	Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest określająca: ilość, miejsce występowania i stan techniczny wyrobów zawierających azbest	Urząd Gminy	Budżety gmin	Praca ciągła
3.	Opracowywanie corocznych planów wydatków z PFOŚiGW na cele usuwania i unieszkodliwiania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Powiat	Budżet powiatu	2009-2032 r.
4.	Prowadzenie ciągłej akcji informacyjnej dotyczącej postępowania z azbestem i wyrobami zawierającymi azbest m.in. sposobu jego usuwania oraz szkodliwości na zdrowie ludzi	Powiat Urząd Gminy	Budżet powiatu Budżety Gmin	Praca ciągła
5.	Zatwierdzanie „Programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi” dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność	Powiat	-----	Praca ciągła

	w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest			
6.	Wykonywanie prac polegających na usuwaniu azbestu i wyrobów zawierających azbest przez uprawnione podmioty gospodarcze posiadające decyzje zatwierdzające „Programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi”	Właściciele nieruchomości	Właściciele nieruchomości, PFOŚiGW, GFOŚiGW, Kredyty, Pożyczki, Środki UE	2009-2032 r.
7.	Monitoring procesu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	-----	Praca ciągła

9. Procedura udzielania dotacji z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na usuwanie i unieszkodliwianie azbestu i wyrobów zawierających azbest

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dotacje z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (PFOŚiGW) w Mińsku Mazowieckim udzielane są przez powiat na podstawie zapisów art. 406, art. 407 i art. 408 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz na podstawie obowiązujących „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Mińsku Mazowieckim” stanowiącym załącznik do uchwały Nr Vi/48/99 Rady Powiatu Mińskiego z dnia 26 marca 1999 r. zmienionej uchwałami Rady Powiatu Mińskiego Nr CV/135/2000 z dnia 29 sierpnia 2000 r. Nr XXIV/218/01 z dnia 27 listopada 2001 r., Nr IV/25/03 z dnia 26 lutego 2003 r. i Nr XI/75/04 z dnia 25 lutego 2004r.

Zgodnie z §2 ust. 4a w/w „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji” środki PFOŚiGW w Mińsku Mazowieckim mogą być przeznaczone między innymi na dofinansowanie wymiany elementów konstrukcyjnych zawierających azbest w budynkach wchodzących w skład zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej osób fizycznych będących właścicielami tych budynków, poprzez udzielanie dotacji do wysokości 50% kosztów przedsięwzięcia, po spełnieniu przez te osoby wymagań przekazania powstałych odpadów zawierających azbest podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki tymi odpadami.

Na podstawie §2 ust. 4b. w/w „Zasad...” dotacja z PFOŚiGW w Mińsku Mazowieckim (w wysokości do 50% kosztów przedsięwzięcia), może być udzielana również na zastosowanie środków zabezpieczających elementy konstrukcyjne zawierające azbest, w budynkach wchodzących w skład zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej osób fizycznych będących właścicielami tych budynków.

10. Źródła finansowania wyrobów zawierających azbest

Jedną z podstawowych barier, które ograniczają usuwanie wyrobów zawierających azbest są koszty związane z ich usunięciem i transportem. Wyroby zawierające azbest występują głównie w gospodarstwach domowych, gdzie ciężar sfinansowania procedury spoczywa głównie na właścicielach nieruchomości. Problem finansowania usuwania azbestu napotyka również właściciele nieruchomości należących do jednostek samorządu terytorialnego. Głównie do tych dwóch odbiorców zostały skierowane programy udzielające wsparcia finansowego w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.

Podstawowymi źródłami finansowania prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest są:

1. Pożyczki, dotacje i dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów udzielane przez Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Narodowy, wojewódzkie, powiatowe i gminne)
2. Fundusze strukturalne
3. Kredyty preferencyjne udzielane przez banki, m.in. Bank Ochrony Środowiska.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umożliwia otrzymanie dofinansowania w formie pożyczek i kredytów. Przy terminowej realizacji zadania pożyczka może być częściowo umorzona. Szczegółowe zasady pozyskiwania środków finansowych są określane corocznie

przez Radę Nadzorczą Funduszu. Lista priorytetowych programów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej planowanych do dofinansowania.

Fundusze strukturalne są funduszami tworzonymi w budżecie Wspólnoty Europejskiej (Rozporządzenie Rady Nr 1260 z dnia 21 czerwca 1999 r. wprowadzające ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych, Dz. U. WE nr OJ L 161 z 1999 r.) Z założenia umożliwiają one pomoc w restrukturyzacji i modernizacji gospodarki krajów członkowskich drogą interwencji w kluczowych sektorach i regionach. W ramach tych funduszy możliwe jest pozyskiwanie środków finansowych z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Jego głównym celem jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. W ramach tego programu będą realizowane przede wszystkim duże projekty, których koszt całkowity przekracza 25 mln EURO, dlatego programem, z którego przede wszystkim może korzystać Powiat Miński jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013. Z projektu Programu wynika, że w ramach m.in. priorytetu IV Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka możliwe jest ubieganie się o środki na termomodernizację.

Kredyty udzielane przez Bank Ochrony Środowiska

Zgodnie ze swoim statutem BOŚ ma obowiązek kredytowania inwestycji w zakresie ochrony środowiska. Kredyt taki można uzyskać m.in. na usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest. Kredyty przeznaczone dla klientów indywidualnych, korporacyjnych i jednostek samorządu terytorialnego. Wnioski kredytowe składane są w Banku.

Warunki kredytowania:

- kwota kredytu do 70% kosztów zadania (w indywidualnych przypadkach do 90%)- okres kredytowania do 8 lat licząc od dnia zawarcia umowy kredytowej
- oprocentowanie zmienne, równe aktualnej wysokości oprocentowania w banku (na podstawie uchwały Zarządu BOŚ S.A.) pomniejszonego o 0,5 s. r. w.
- możliwa refundacja wydatków poniesionych przed udzieleniem kredytu za zgoda Funduszu
- prowizje zgodnie z tabelą opłat i prowizji BOŚ S.A.

11. Podsumowanie i wnioski

Na terenie gminy Cegłów przeprowadzono pełną inwentaryzację wyrobów zawierających azbest. Inwentaryzacją objęto wszystkie sołectwa gminne. Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, że na dzień 31.12.2008 r. na terenie gminy znajdowało się około **310 275,60m²** wyrobów zawierających azbest. Największa ilość wyrobów znajduje się w miejscowości Cegłów 56 949m², w miejscowości Posiadały – 27 212 m², Kiczki Drugie - 25 847 m².

- podstawowym celem gminnego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest” jest usunięcie do roku 2032 wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Cegłów oraz ich zgodne z obowiązującymi przepisami unieszkodliwienie poprzez składowanie.

- wytwarzane odpady zawierające azbest z terenu gminy Cegłów przekazywane są, przez podmioty gospodarcze posiadające stosowne zezwolenia w zakresie wytwarzania odpadów na składowiska odpadów niebezpiecznych na terenie całego kraju (zgodnie z tabelą nr 1 str. 13 stanowiącym wykaz składowisk azbestowych zlokalizowanych na terenie Polski).

- przeznaczane w PFOŚiGW w Mińsku Mazowieckim środki mogą być przeznaczane na dofinansowanie wymiany elementów konstrukcyjnych zawierających azbest oraz na zastosowanie środków zabezpieczających elementy konstrukcyjne zawierające azbest, w budynkach wchodzących w skład zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej osób fizycznych będących właścicielami tych budynków, poprzez udzielanie dotacji do wysokości 50% kosztów przedsięwzięcia (po spełnieniu przez te osoby wymagań przekazywania powstałych odpadów zawierających azbest podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki takimi odpadami).

12 Załączniki

1. Załącznik nr 1 – druk „Wniosku o dotację z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Mińsku Mazowieckim na dofinansowanie przedsięwzięć polegających na wymianie elementów konstrukcyjnych zawierających azbest dla właścicieli budynków wchodzących w skład zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej”
2. Załącznik nr 2 – Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest
3. Załącznik nr 3 – Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania
4. Załącznik nr 4 – Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone
5. Załącznik nr 5 – wzór „Oznakowania instalacji, urządzeń lub pomieszczeń zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest”
6. Załącznik nr 6 – wzór „Karty ewidencji odpadów”
7. Załącznik nr 7 – wzór „Karty przekazania odpadów”
8. Załącznik nr 8 – Wykaz przedsiębiorców zajmujących się pracami związanymi z usuwaniem azbestu, posiadających zezwolenie Starosty Mińskiego

Załącznik Nr 1 – druk „Wniosku o dotację z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Mińsku Mazowieckim na dofinansowanie przedsięwzięć polegających na wymianie elementów konstrukcyjnych zawierających azbest dla właścicieli budynków wchodzących w skład zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej” wraz z oświadczeniem.

....., dnia
(miejscowość)

.....
imię i nazwisko / nazwa wnioskodawcy

.....

.....
miejsce zamieszkania

.....
telefon

Zarząd Powiatu Mińskiego

WNIOSEK

o dotację z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w
Mińsku Mazowieckim
na dofinansowanie przedsięwzięć polegających na wymianie elementów konstrukcyjnych
zawierających azbest dla właścicieli budynków wchodzących w skład zabudowy mieszkaniowej lub
zagrodowej

1. Nazwa, krótki opis przedsięwzięcia:

.....
.....
.....

2. Lokalizacja budynku/ów/:

Miejscowość:

Ulica

Nr działki.....

Gmina.

3. Projektowany termin realizacji przedsięwzięcia:

- data rozpoczęcia:

- data zakończenia:

4. Projektowany całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia polegającego na usunięciu wyrobu zawierającego azbest (zł):

.....

5. Wnioskowana kwota dotacji (zł):

.....

jeżeli przedsięwzięcie przewidziane jest do realizacji w ciągu kilku lat należy podać również kwoty dotacji w poszczególnych latach:

.....

.....

.....

6. Kwotę dotacji proszę przekazać na:

- rachunek bankowy nr.....
- Będący własnością.....
- lub przekazem pocztowym na adres:

.....

.....

.....

7. Konstrukcja finansowa przedsięwzięcia:

<i>Źródła finansowania</i>		<i>Nakłady poniesione</i>	<i>Nakłady planowane</i>		
			<i>ogółem</i>	<i>w 20.... r.</i>	<i>w 20.... r.</i>
Środki własne					
Środki z NFOŚiGW	dotacja				
	pożyczka				
Środki z WFOŚiGW	dotacja				
	pożyczka				

<i>Źródła finansowania</i>		<i>Nakłady</i>	<i>Nakłady planowane</i>		
Środki z PFOŚiGW	dotacja				
	pożyczka				
Inne źródła finansowania	dotacja				
	pożyczka				

.....

podpis wnioskodawcy

Załączniki:

1. Dokumenty potwierdzający prawo własności budynków,
2. Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest,
3. Oświadczenia (ZAŁĄCZNIK A).

.....
imię i nazwisko / nazwa wnioskodawcy

.....
adres

OŚWIADCZENIE

1. Oświadczam(y), że umowa o świadczenie usług w zakresie usunięcia wyrobów zawierających azbest z budynków wchodzących w skład zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej zostanie zawarta z wykonawcą posiadającym zezwolenie Starosty Mińskiego na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest lub decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

2. Oświadczam(y), że przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót polegających na wymianie elementów konstrukcyjnych zawierających azbest w budynkach wchodzących w skład zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej dokonam(my) zgłoszenia tych prac do:
 - a) Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Mińsku Mazowieckim, ul. Konstytucji 3-go Maja 16,
 - b) Wydziału Środowiska i Rolnictwa w Starostwie Powiatowym w Mińsku Mazowieckim, pokój nr 5, parter.

.....
podpis(y) wnioskodawcy(ców)

.....
data

Miejsce, obiekt, urządzenie budowlane, instalacja przemysłowa

.....

Adres miejsca, obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej

.....

Pomieszczenie:

Rodzaj, nazwa wyrobu ¹⁾:

Ilość wyrobów (m², tony) ²⁾:

Grupa, Nr	Wyrób – rodzaj	Ocena
-----------	----------------	-------

Przyjęta punktacja

I. Sposób zastosowania azbestu

1. Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30
2. Tynk zawierający azbest	30
3. Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1000kg/m ³)	25
4. Pozostałe wyroby z azbestem	10

II. Rodzaj azbestu

5. Azbest chryzotylowy	5
6. Inny azbest	15

III. Struktura powierzchni wyrobu z azbestem

7. Rozluźniona (naruszona) struktura włókien	30
8. Mocna struktura włókien, lecz bez albo z niewystarczającą powłoką farby zewnętrznej	10
9. Pomalowana i nieuszkodzona powłoka zewnętrzna	0

IV. Stan zewnętrzny wyrobu z azbestem

10. Duże uszkodzenia ³⁾	30
11. Małe uszkodzenia ⁴⁾	10
12. Brak	0

V. Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem

13. Wyrób jest przedmiotem jakiś prac	15
14. Wyrób przez bezpośrednią dostępność narażony na uszkodzenia (do wysokości 2 m)	10
15. Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10
16. Wyrób narażony na wstrząsy i drgania	10
17. Wyrób narażony na działanie czynników atmosferycznych (na zewnątrz obiektu)	10
18. Wyrób znajduje się w zasięgu silnych ruchów powietrza	10
19. Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	10

VI. Wykorzystanie pomieszczenia

20. Regularnie przez dzieci, młodzież lub sportowców	35
21. Trwałe lub częste przebywanie w pomieszczeniach innych osób	30
22. Czasowo wykorzystywane pomieszczenie	20
23. Rzadko wykorzystywane pomieszczenie	10

VII. Usytuowanie wyrobu

24. Bezpośrednio w pomieszczeniu	30
25. Za zawieszonym, nieuszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25
26. W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne) ...	25
27. Za zawieszonym szczelnym sufitem, lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	10

A. Suma punktów oceny

B. Stopień pilności I

(wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie) 65 i więcej punktów

C. Stopień pilności II

(ponowna ocena wymagana w czasie 1 roku) powyżej 35 do 60 punktów

D. Stopień pilności III

(ponowna ocena w terminie do 5 lat) do 35 punktów

³⁾ duże uszkodzenia – widoczne pęknięcia lub ubytki na powierzchni większej niż 3% powierzchni wyrobu,

⁴⁾ małe uszkodzenia – brak widocznych pęknięć, a ubytki na powierzchni mniejszej niż 3% powierzchni wyrobu.

UWAGA: podkreślić należy tylko pozycje w grupie, jeśli wystąpi więcej niż jedna, podkreślić należy najwyższą punktację. Podsumować ilość punktów, ustalić ocenę końcową i stopień pilności.

.....

.....

oceniający – nazwisko i imię

właściciel, zarządca obiektu

dane osobowe

adres

data:

¹⁾ Według grup wyrobów przyjętych w sprawozdaniu rocznym,

²⁾ Zgodnie z inwentaryzacją i sprawozdaniem rocznym.

Załącznik nr 3 – Informacja o wyrobach zawierających azbest¹⁾ i miejscu ich wykorzystania

1. Miejsce, adres
.....
.....
2. Właściciel, zarządca, użytkownik*.....
 - a) osoba prawna – nazwa, adres.....
 - b) osoba fizyczna – nazwisko, imię, adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa/ rodzaj wyrobu²⁾
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Przydatność w dalszej eksploatacji⁴⁾
7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu

 - a) okresowej wymiany z tytułu zużycia⁵⁾
 - b) całkowitego usunięcia

8. Inne, istotne informacje o wyrobach⁶⁾

Data

Podpis

Wyjaśnienia:

* - niepotrzebne skreślić

¹⁾ Za wyrób zawierający, uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

²⁾ Przy określeniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo – cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo – cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo – cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo – kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo – kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier i tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

³⁾ Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

⁴⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” – załącznik 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 1998 r. (Dz. U. Nr 138, poz. 895).

⁵⁾ Na podstawie corocznego rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub wprowadzania na polski obszar celny.

⁶⁾ Np. informacje o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu.

1. Miejsce, adres
.....
.....
2. Właściciel, zarządca*
- a) osoba prawna – nazwa, adres
- b) osoba fizyczna – nazwisko, imię, adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa/ rodzaj wyrobu ²⁾
5. Ilość (m², tony) ³⁾
6. Rok zaprzestania wykorzystania wyrobów.....
7. Planowane usunięcie wyrobów.....
 - a) sposób.....
 - b) przez kogo.....
 - c) termin.....
8. Inne, istotne informacje ⁴⁾

Data

Podpis

Wyjaśnienia:

* - niepotrzebne skreślić

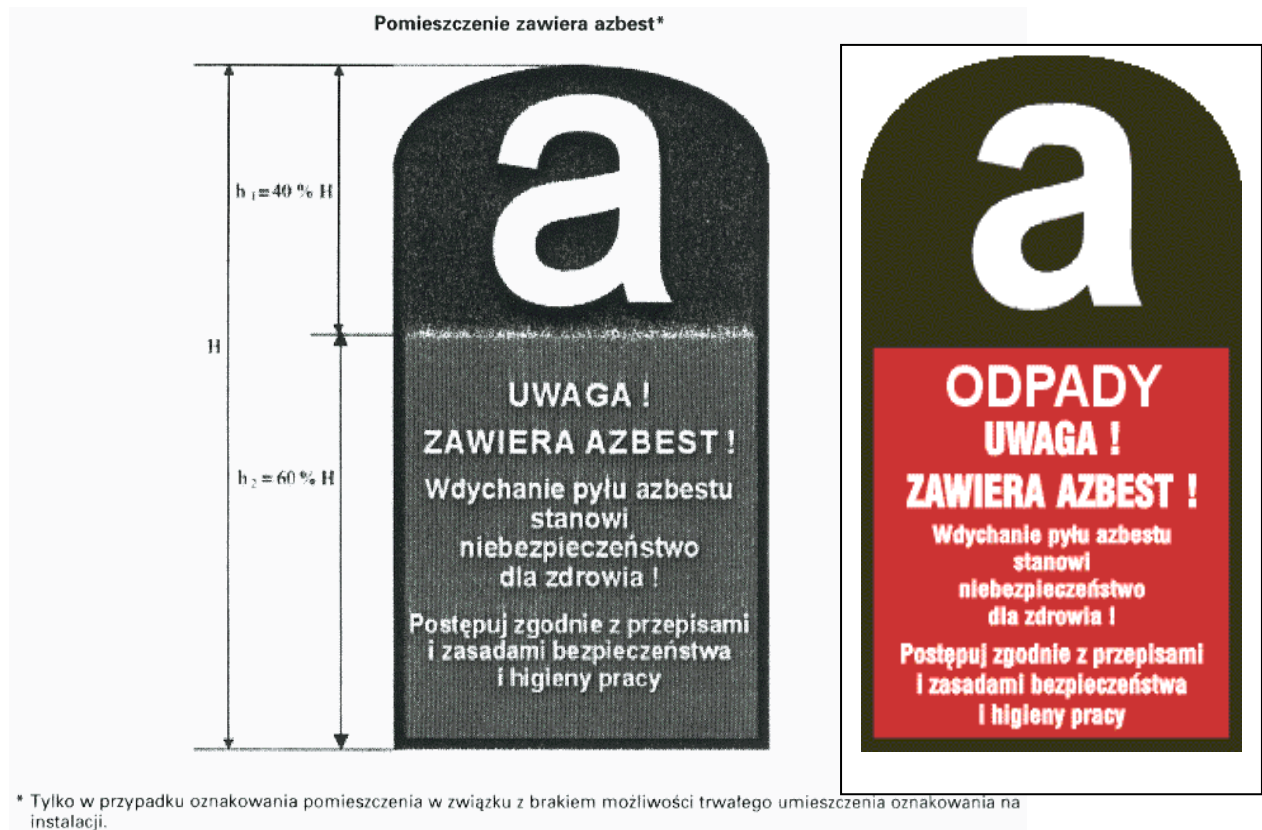
¹⁾ Za wyrób zawierający, uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

²⁾ Przy określeniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo – cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo – cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo – cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo – kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo – kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier i tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

4) Np. informacje o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

Powyższe oznakowanie wzorowane jest na oznakowaniu z postanowienia Unii Europejskiej – załącznika Nr II do Dyrektywy 83/478/EWG.

Wszystkie wyroby zawierające azbest lub ich opakowania powinny być oznakowane w następujący sposób:

- a) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno posiadać wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i 2,5 cm szerokości,
- b) oznakowanie powinno składać się z dwóch części:
 - części górnej ($h_1 = 40\% H$) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
 - części dolnej ($h_2 = 60\% H$) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny,
- c) jeśli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot "zawiera azbest" powinien być zastąpiony zwrotem "zawiera krokidolit/azbest niebieski".

Załącznik nr 6 – wzór „KARTY EWIDENCJI ODPADU”^a

KARTA EWIDENCJI ODPADU^a				Nr karty		Rok kalendarzowy				
Kod odpadu										
Rodzaj odpadu										
Procentowa zawartość PCB w odpadzie ^b										
Posiadacz odpadów ^c				Adres ^d						
Nr REGON				Telefon/faks						
Działalność w zakresie:^e										
W ☐		Zb ☐		Od ☐		Un ☐				
Miesiąc	Masa wytworzonych odpadów [Mg] ^f	Masa przyjętych odpadów [Mg] ^f	Nr karty przekazania odpadu	Gospodarowanie odpadami						
				We własnym zakresie				Odpady przekazane innemu posiadaczowi odpadów		Imię i nazwisko osoby sporządzającej
				masa [Mg] ^f	metoda odzysku R ¹	metoda unieszkodliwiania D ¹	masa przeznaczonych do ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części [Mg] ^g	masa [Mg] ^f	nr karty przekazania odpadu	

Objaśnienia:

- ^a Nie dotyczy komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628, z późn. zm.), oraz prowadzącego zakład przetwarzania, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495).
- ^b Dotyczy działalności w zakresie unieszkodliwiania PCB.
- ^c Imię i nazwisko lub nazwa posiadacza odpadów. W przypadku odpadów komunalnych kartę wypełnia przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- ^d Adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów.
- ^e Zaznaczyć symbolem X właściwy kwadrat: W - wytwarzanie odpadów, Zb - zbieranie odpadów, Od - odzysk odpadów, Un - unieszkodliwianie odpadów.
- ^f Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- ^g Podać masę odpadów zagospodarowanych we własnym zakresie. W przypadku prowadzącego stację demontażu podać masę odpadów zagospodarowanych we własnym zakresie łącznie z masą przeznaczonych do ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- ^h Symbole R określają procesy odzysku polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji lub materiałów lub energii wraz z ich wykorzystaniem zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- ⁱ Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- ^j Podać masę przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów wycofanych z eksploatacji, przeznaczonych do ponownego użycia, powstałych na skutek przetworzenia w stacji demontażu.

Załącznik nr 7 – wzór „KARTA PRZEKAZANIA ODPADU”

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU		Nr karty ^a	Rok kalendarzowy
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad ^{b,c}		Prowadzący działalność w zakresie transportu odpadu ^{b,d}	
Posiada cz odpadów, który przejmuje odpad ^b			
Adres ^a		Adres ^{d,a}	
Adres ^a		Adres ^a	
Telefon/faks		Telefon/faks ^d	
Telefon/faks		Telefon/faks	
Nr REGON		Nr REGON ^d	
Nr REGON		Nr REGON	
Miejsce przeznaczenia odpadów ^f			
Kod odpadu		Rodzaj odpadu	
Data/miesiąc ^e		Masa przekazanych odpadów [Mg] ^h	Numer rejestracyjny pojazdu, przyczepy lub naczepy ^{d,i}
Potwierdzam przekazanie odpadu		Potwierdzam wykonanie usługi transportu odpadu ^d	
Potwierdzam przyjęcie odpadu		Potwierdzam przyjęcie odpadu	
data, pieczęć i podpis		data, pieczęć i podpis	
data, pieczęć i podpis		data, pieczęć i podpis	

Objaśnienia:

- ^a Numer nadawany jest przez posiadacza odpadów, który przekazuje odpad.
- ^b Imię i nazwisko lub nazwa podmiotu.
- ^c W przypadku odpadów komunalnych kartę wypełnia przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- ^d W przypadku gdy odpad jest transportowany kolejno przez dwóch lub więcej prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów, w oznaczonych rubrykach należy podać wymagane dane i podpisy wszystkich prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów z zachowaniem kolejności transportowania odpadu.
- ^e Adres zamieszkania lub siedziby podmiotu.
- ^f Adres miejsca odbioru odpadu, pod który należy dostarczyć odpad, wskazany przez posiadacza odpadu prowadzącemu działalność w zakresie transportu odpadów.
- ^g W przypadku odpadów niebezpiecznych podać datę przekazania odpadu. Karta może być stosowana jako jednorazowa karta przekazania odpadu lub jako zbiorcza karta przekazania odpadu, obejmująca odpad danego rodzaju przekazywany łącznie w czasie jednego miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego prowadzącego działalność w zakresie transportu odpadów temu samemu posiadaczowi odpadów.
- ^h Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- ⁱ Dotyczy odpadów niebezpiecznych.

Załącznik nr 8 – Wykaz przedsiębiorców zajmujących się pracami związanymi z usuwaniem azbestu, posiadających zezwolenie Starosty Mińskiego

1. ABBA EKOMED Sp. z.o.o, 87-100 Toruń, ul. Poznańska 152, tel. (056) 651 44 25, 654 86 70, 654-86-71, 651-36-67, 651-40-08
2. AG-COMPLEX Sp. z.o.o., 03-042 Warszawa, ul. Marywilska 44, tel. 022 814-27-77, 814-08-16,
3. AGA Usługi ogólnobudowlane, 03-451 Warszawa, ul. Ratuszowa 17/19 m 22, tel. 022 618 08 37,
4. ALBEDO- Emilia Sieger, Sp. j. Kotowy, 87-510 Skrwilno, tel. 054 280-02-88
5. ALGADER HOFMAN Sp. z.o.o., 01-919 Warszawa, ul. Wólczyńska 133, tel. (022) 864-94-97, 864-94-99, 834-75-80, 834-73-53, 864-98-12, 0 603 124 853
6. ASMABEL Sp. z.o.o., 01-443 Warszawa, ul. Ciołka 16, tel. 022 837-59-57
7. BODAR – Kalinowski Dariusz, 05-803 Pruszków, ul. Srebrna 23, tel. 022 759-85-48
8. Buhck Recycling Sp, z.o.o., 61-371 Poznań, ul. Romana Moya 1, tel. 061 650-23-01
9. Centrum Gospodarki Odpadami Azbestu i Recyklingu „CARO”, 22-400 Zamość, ul. Zamoyskiego 51, tel./fax 084 627-30-13
10. EKOS Marek śdanko, 05-070 Sulejówek, ul. Broniewskiego 15, tel. 02 783-14-88
11. Firma Handlowo Usługowa „PROJEKT-BUD” Edyta Psut, 00-252 Warszawa, ul. Podwale 17, tel. 022 831-76-88, 0502 308 504
12. Firma Wielobranŝowa WOLT CENTER Grzegorz Lewandowski, Nowa Biała 1a, 05-411 Stara Biała, 024 365-63-92, 0509-770-658
13. Hydrogeotechnika Sp. z.o.o., 25-116 Kielce, ul. Ściegiennego 262 A, tel. 041 348-06-60, 361-01-59
14. Jan Młot Zakład Remontowo-Budowlany Jan Młot, 05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Śląska 5, tel. 0602-368-297
15. Jarosław Dudek, 05-071 Sulejówek, ul. Tetmajera 37, tel. 022 783-55-80
16. KAN-POL P.P.H. Iwona Łowiewicz, 20-143 Lublin, ul. Storczykowa 30, tel. 081 534-31-15, 0506 181 850
17. NESCO POLSKA Sp. z.o.o, 05-510 Piaseczno, ul. Kopernika 58, tel. 022 737-01-13, 0601-324-142, fax. 737-06-30
18. P.P.H.U. „EKO-MIX”, Konstanty Spurek, 50-950 Wrocław, ul. Grabiszyńska 163, tel. 071 332-41-61, 0600-703-713
19. P.P.H.U. „GAJAWI” Gabriel Rogut. 93-150 Łódź, ul. Odyńca 24, tel. 042 688-43-70
20. P.P.H.U. „EKO MONTER”, 09-400 Płock, ul. Kostrogaj 6, tel. 024 268-38-00
21. Przedsiębiorstwo „EL-IN”, Tomasz Walach i Wspólnicy Sp. J., 96-100 Skierniewice, ul.

- Kościuszki 8, tel. 046 833-27-57, fax. 046 833-25-08
22. Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego MJ Sp. z.o.o., Reguły, ul. Graniczna 6, 05-816 Michałowice, Biuro i adres do korespondencji: Chlebna 48, 05-825 Grodzisk Mazowiecki, tel./fax. 022 724-32-39, 724-15-78
23. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe JUKO, Jerzy Szczukocki, 97-300 Piotrków Trybunalski, ul 1-go Maja 25, tel. 044 649-94-24, fax. 044 649-94-23
24. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „PLASTIMED-PANORAMA” Sp. z.o.o., 05-084 Leszno, ul. Fabryczna 9, tel. 725-92-66, fax. 725-92-67
25. Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe „EKO-WIS” Lidia Wieczorek, Tomasz Wieczorek, Targówka, ul. Lipowa 15, 05-300 Mińsk Mazowiecki, tel. 025 759-13-85, 0507 114 155
26. Przedsiębiorstwo Projektowo-Wdrożeniowe „AWAT” Sp. z.o.o., 01-476 Warszawa, ul. Kaliskiego 9, tel. 022 683-92-48, 683-91-63
27. Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych TERMOEXPORT, 00-515 Warszawa, ul. Śurawia 24/7, tel. 022 821-34-67, 621-21-97, fax. 621-40-64, 821-41-75
28. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „EKO-SAM” 05-074 Halinów, ul. Bema 84, tel. 0506-047-290
29. R&M PLETTAC Sp. z.o.o., 63-500 Ostrzeszów, ul. Kościuszki 19, tel. 062 587-01-00, fax. 062 586-17-00
30. RAMID Mirosław Bronisław Dec, 03-288 Warszawa, ul. A.Kowalskiego 1/54, tel. 509 199 917, tel./fax. 022 674-48-58
31. REMBUD ZREMB Sp. z.o.o., 66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Fabryczna 12, tel. 095 728-20-10, 728-20-12
32. Sintac-Polska Sp.z.o.o. 05-075 Warszawa Wesoła, ul. Armii Krajowej 86, tel. 022 812-62-54, 822-76-27, fax.812-53-92
33. Spółdzielnia Pracy „CHEMA”, Olesin, 05-311 Dębe Wielkie, tel. 025 757-78-72, fax. 758-53-29
34. Stanisław Eliasz, „Firma Budowlana”, 05-070 Sulejówek, ul. Krzywa 5, tel. 022 783-38-02
35. Transport-Metalurgia Sp. z.o.o., 97-500 Radomsko, ul. Reymonta 62, tel. 044 685-41-35, fax. 685-42-90
36. Usługi Blacharsko Dekarskie, Mariusz Christoph, 05-300 Mińsk Mazowiecki ul. Szpitalna 17 A m 16, tel. 0606 681 264
37. WALDY, 07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. Kościuszki 42 D, tel. 029 746-28-18, 0602 571 654
38. WAMIR, 05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Chełmońskiego 9/7, tel. 025 758-54-77, 0504 805 183
39. WIKI, Firma Handlowo-Usługowa Agnieszka Majda, 58-560 Jelenia Góra, ul. Sobieszowska 10A, tel./fax. 022 668-51-99, 0509 668 538
40. WOD-PRZEM, 87-100 Toruń, ul. Sokola 34, tel. 024 262-08-35, 0601 164 800
41. WOD-BUD Przedsiębiorstwo Usług Wodno-Budowlanych Sp. z.o.o., 23-200 Kraśnik, Piłsudskiego 14, tel. 081 825-26-05, fax. 825-24-76
42. Zakład Remontowo-Budowlany AMBROŚY, Wiesława Śliwińska, Kazimierz Ambrośy Sp. j., 03-982 Warszawa, ul. Meissnera 1/3 lok.222, tel. 022 831-07-64
43. Zakład Remontowo Budowlany Kazimierz Jakimiak, 08-110 Siedlce, ul. Kwiatowa 5, tel. 025 644-29-33

44. Zakład Remontowo Budowlany Stanisław Karolczak, 94-044 Łódź, ul. Przetajowa 10/56,
tel. 0602 455 252, 042 686-67-37
45. Zakład Usług Budowlanych, Grzegorz Czarnocki, śabokliki 120, 08-110 Siedlce,
tel. 025 631-95-15
46. Zakład Usług Produkcji i Handlu „ZUPiH”, 06-200 Maków Mazowiecki, ul. Moniuszki 85,
tel. 0606 640 377, 029 717-04-67
47. Adama Wronka „UTIL-EKO” Profesjonalna Utylizacja Sprzętu Komputerowego i Naprawa,
05-304 Stanisławów, ul. Klonowa 3, tel./fax. 025 757-53-17